

[Albrechtsen]

tet, at når man ikke syntes, dette forslag var godt nok, havde Danmark selv stillet et, som var bedre. Nu står vi i den situation, at Danmarks indsats på dette meget centrale område er helt negativ.

På andre områder er Danmarks indsats ikke negativ. Regeringen har støttet initiativer vedrørende atomprøvesprængninger, fastfrysning af atomvåben osv., men spørgsmålet er i høj grad, om denne indsats endnu er tilstrækkeligt aktiv, tilstrækkeligt udførende, om der ikke stadig er tale om for mange ord og for lidt handling. Problemet er jo, at mange af FN-resolutionerne netop er, hvad udenrigsministeren har kaldt deklatoriske; nogle af dem vedtages år efter år, uden at det har påvirket atommagterne synderlig.

Vi vil egentlig godt støtte udenrigsministeren i det synspunkt, at der skal vedtages mere konkrete, mere forpligtende og mere direkte handlingsrettede resolutioner, især på den måde, at disse resolutioner skal øge preset på atommagterne i retning af nedrustning og afspænding, men så skal der jo også gøres noget, og her har Danmark en opgave og et ansvar.

Forespørgerne håber derfor – for vi må jo se fremad og ikke bare konstatere, at der indtil nu er sket alt for lidt – at denne debat vil føre til, at folketinget fastslår, at der til næste år på 41. generalforsamling skal fremsættes ikke alene et konstruktivt forslag om forbud mod førstebrug af atomvåben, men også forslag på andre områder, f.eks. om en nøje overholdelse af ABM-traktaten.

Vi håber også, at debatten vil føre til, at vi i 1986 får en bedre og mere grundig inddragelse af folketinget i forberedelsen af de danske udspil. Erfaringerne fra 1984 og 1985 viser, at det udenrigspolitiske nævn på et meget tidligt tidspunkt i løbet af sommeren bør inddrages grundigt i forberedelsen.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Verdenssamfundet har i år fejret, at De Forenede Nationer er fyldt 40 år, og regeringen har allerede i denne anledning haft god lejlighed til at fremstille Danmarks synspunkter på FN og mulighederne for at styrke organisationens stilling i det internationale arbejde til fremme af afspænding og nedrustning.

Nu har forespørgerne så anmodet mig om direkte over for folketinget at give en redegørelse for regeringens politik på dette område.

Medlemskabet af FN har til stadighed været en hovedhjørnesten i Danmarks udenrigspolitik, og der er enighed om, at indsatsen inden for verdensorganisationens system bør have en meget høj prioritet i Danmarks udenrigspolitiske virksomhed.

Initiativtagerne til debatten i dag har jo formuleret forespørgslen således: hvordan agter Danmark i FNs generalforsamling at arbejde aktivt for international afspænding og nedrustning? Og der fremhæves ved denne formulering en sammenhæng mellem arbejdet for international afspænding og arbejdet for nedrustning. International afspænding er den væsentligste forudsætning for nedrustningsbestræbelserne, ganske som forhandlinger om nedrustningsforanstaltninger er et centralt element i afspændingsbestræbelserne, og det fælles indhold i politikken på begge områder er ønsket om at skabe større gensidig tillid og tryghed i de mellemstatslige og mellemfolkelige forhold.

Jeg skal i denne besvarelse først omtale regeringens mål med arbejdet for nedrustning i FNs generalforsamling og derefter komme ind på, hvorledes vi i generalforsamlingen kan arbejde aktivt for international afspænding.

Udgangspunktet for Danmarks deltagelse i generalforsamlingens behandling af nedrustningsspørgsmål er, at Danmark bør støtte og tage aktivt del i bestræbelserne på at styrke FNs rolle på nedrustningsområdet og arbejde for vedtagelse af realistiske og konstruktive resolutioner, som har reel betydning for nedrustningsbestræbelserne. Der må sikres størst mulig tilslutning fra centralt placerede parter, og for at vi nu virkelig kan fremme international stabilitet og sikkerhed, må nedrustningsforanstaltningerne være afbalancerede. Ingen stat eller gruppe af stater må på noget stadium af nedrustningsprocessen kunne opnå væsentlige militære fordele, og alle parter sikkerhed må tilgodeses. Nedrustningsforanstaltninger må gennemføres under den grad af international kontrol, der er nødvendig for at sikre, at alle parter overholder deres forpligtelser, og vi støtter derfor resolutioner, der tager hensyn til disse helt grundlæggende og meget vigtige principper.